

Nieuwsbrief

Nieuwsbrief Netwerk Palliatieve Zorg
Westelijke Mijnstreek*

*Gemeenten Beek, Schinnen,
Sittard-Geleen-Born, Stein.

Zomer 2020

In deze nieuwsbrief:

Nieuws uit het Netwerk:

- Kennismaken met Ingrid Timmermans, afdelingshoofd Zuyderland
- DEDICATED symposium 23 januari jl.
- (Crisis) Centrum voor Levensvragen
- Persoonlijke beschermingsmiddelen aanvragen via huisarts
- Filmavond De Domijnen i.s.m. het Netwerk PZWM
- DOP Stein
- Nursing festival met de Before I Die Wall
- Jubileum Elly Florack en Els Knapen
- Wist u dat....
- Nieuws uit het land
- Colofon

Netwerk Palliatieve Zorg
Westelijke Mijnstreek

Nieuws uit het Netwerk:

Mag ik mij even voorstellen?

Naam: Ingrid Timmermans
Functie: afdelingshoofd poliklinieken Dermatologie, Reumatologie, Ouderengeneeskunde en de afdeling Palliatieve Zorg bij Zuyderland Medisch Centrum

Ik ben nu 2 ½ jaar leidinggevende bij de Palliatieve Zorg.

In 1989 ben ik in het toenmalige Maaslandziekenhuis begonnen als leerling radiodiagnostisch laborant en via verschillende functies binnen de afdeling Medische beeldvorming ben ik daar uiteindelijk in 2004 leidinggevende geworden. Toen we in 2009 naar het nieuwe ziekenhuis in Geleen verhuisden kwam ik door een reorganisatie als leidinggevende op de afdeling KNF/vaatfunctie terecht. Na bijna 10 jaar op deze plek was ik toe aan een nieuwe uitdaging en werd ik benaderd om de poli Dermatologie over te nemen van een collega die met pensioen ging. Ik was aangenaam verrast voor de nieuwe uitdagingen die hierdoor op mijn pad kwamen, ik vond het zelfs zo leuk dat ik wel meer poliklinieken wilde gaan aansturen. Dat werden de poli Reumatologie en Ouderengeneeskunde. Bij de poli Ouderengeneeskunde kreeg ik ook de afdeling Palliatieve Zorg "cadeau". En echt, dat bleek een geweldig cadeautje! Een klein en zeer ambitieus team dat gedreven wordt vanuit het hart van alle teamleden. Zo mooi om te zien hoe deze mensen samen alles op alles zetten om onze patiënten een mooie en respectvolle laatste levensfase te bieden. Dat maakt mij heel trots.

Ik probeer vooral om mijn teams het beste uit zichzelf te laten halen. Ik bied waar nodig de ondersteuning, denk mee en faciliteer maar zij doen het zelf. Zie het als een plant: je zorgt voor goede en voedingsrijke aarde, geeft voldoende water en mest, je wiedt het onkruid en plaatst waar nodig een bamboestokje ter ondersteuning. Je geeft continue aandacht maar de plant groeit zelf uit tot een mooi exemplaar. En als de plant stevig genoeg is, kan dat bamboe stokje ook weer weg gehaald worden. Bij de Palliatieve Zorg lukt dit heel erg goed, al zeg ik het zelf.

Wat de toekomst mij brengt, weet ik nog niet, ik heb geen carrière-pad uitgestippeld. Dat past ook niet bij mij. Ik kan me wel goed voorstellen dat ik over een x-aantal jaren weer toe ben aan een nieuwe uitdaging en dan zie ik wat op dat moment op mijn pad komt.

In mijn vrije tijd kook ik heel graag voor familie en voor vrienden en ik volg ook regelmatig workshops op dit gebied. Daarnaast ben ik graag buiten, ik heb een moestuin en ik wandel veel. Maar ik kan ook genieten van "met een boekje in een hoekje" en dan het liefst met een grote pot thee erbij.

AWO symposium Dedicated

Op 23 januari was het zover: het eerste symposium van **DEDICATED**. Eén van de partners uit het project, Zuyderland Medisch Centrum Sittard/Geleen, was de gastlocatie voor een mooi middagprogramma met sprekers die vanuit verschillende kanten het onderwerp palliatieve zorg voor mensen met dementie belichtten. Het dagvoorzitterschap werd op een prachtige manier vorm gegeven door Jos Schols. Er waren 150 aanwezigen uit alle geledingen van de betrokken zorgorganisaties uit de regio en het land.

Judith Meijers, Sascha Bolt en Chandni Khemai openden het programma met hun presentatie over het project **DEDICATED**: waar gaat **DEDICATED** over en welke resultaten zijn er tot nu toe behaald?: 'We are **DEDICATED** to improve palliative care for people with dementia.'

Hierna volgde Jérôme van Dongen en Dré Knols met hun presentatie over interprofessionele samenwerking en de 8 uitdagingen die men daarin tegenkomt: 'Interprofessionele samenwerking, vanzelfsprekend of toch niet?'

Jenny van der Steen ging vervolgens in op 'Een goede dood voor mensen met dementie', onder andere door de resultaten uit een internationaal onderzoek in 8 landen hiernaar te presenteren. Het eerste deel van het programma werd afgesloten door de filmproducent Ruud Lenssen, die indruk maakte met zijn film 'Wei', waarin hij het dementie- en mantelzorgtraject van zijn vader en moeder volgt en vastlegt. Na de pauze volgde Annemie Courtens met het presenteren van het resultaat van een ander ZonMw project: 'Edupal.nl: een toolbox met leermaterialen, wat zit er in'? Hierna volgde Sandra Zwakhalen met haar lezing over 'Pijn bij kwetsbare ouderen met dementie, herkennen en erkennen', door te benoemen hoe pijn herkend kan worden en door uitdagingen en faciliterende factoren te benoemen.

De afsluiting werd verzorgd door Joris de Lange en Astrid van Mulken, die indruk maakten met 'Zie mij, een zoektocht naar essentie van zorg', waarin het perspectief van de cliënt en professionals op een bijzondere wijze werden belicht. In combinatie met muzikale afsluiting kwam een inspirerende middag op deze manier tot een mooi einde. Meer informatie over het project [DEDICATED](http://www.dedicated-awo.eu) is te vinden via www.dedicated-awo.eu

Centrum voor Levensvragen

Crisiscentrum voor Levensvragen

Het Crisiscentrum voor Levensvragen is medio maart opgestart door de samenwerking van alle Limburgse Netwerken Palliatieve Zorg. Meer dan 60 mensen hebben een hulpvraag bij het Crisiscentrum neergelegd. Gezien de landelijke ontwikkelingen is het telefoonnummer per 2 juni gestopt van het Crisiscentrum. Per die datum kunnen zorgprofessional, vrijwilligers, cliënten en hun naasten de vraag neerleggen bij het Centrum voor Levensvragen Westelijke Mijnstreek via levensvragen@zuyderland.nl.

Soms zou ik wel eens met iemand willen praten.....

Begeleiding van levensvragen in de thuissituatie in de Westelijke Mijnstreek

Levensvragen zijn vragen over de zin van het leven. In alle fasen van het leven kunnen levensvragen of vragen rondom het bestaan een rol spelen. Vaak komen levensvragen naar boven bij mensen met een ernstige ziekte en/of met grote verlieservaringen. Of wanneer er indringende beslissingen genomen moeten worden rond bijv. relaties of werk. Er is iets gebeurd dat een cliënt diep heeft geraakt of de cliënt wordt geconfronteerd met ziekte, (naderend) overlijden, verlies, rouw.

Voorbeelden van levensvragen kunnen zijn:

- Wat is de zin van mijn leven?
- Waarom overkomt mij dit?
- Is mijn leven van betekenis?
- Hoe kom ik in het reine met wat mij nog dwars zit?
- Hoe kan ik afscheid nemen?
- Hoe ga ik om met mijn eenzaam gevoel?
- Hoe ga ik om met mijn naasten na een afscheid?
- Ik heb geen afscheid kunnen nemen van mijn naaste, hoe kan ik nu verder?

U kunt uw cliënt aanmelden voor het Centrum voor Levensvragen bij vragen en dilemma's die betrekking hebben op zingeving, regie- en controleverlies, omgaan met beperkte tijd van leven, verbondenheid en isolement, (wan)hoop, levensbalans en/of geloofsovertuiging.

Ook kunnen cliënten en/of naasten zelf contact opnemen met het Centrum: levensvragen@zuyderland.nl

Een gesprek met een vrijwilliger of geestelijk verzorger die begeleiding bij levensvragen thuis biedt is mogelijk. Beiden zijn er voor iedereen met levensvragen. Zij kunnen de cliënt ondersteuning bieden en zijn betrokken. Een goed gesprek kan troost en steun bieden. **De begeleiding is kosteloos.**

Persoonlijke Beschermingsmiddelen bestellen op recept voor thuis

Sinds 1 juni is het mogelijk om voor bepaalde doelgroepen persoonlijke beschermingsmiddelen aan te vragen bij de apotheker met behulp van een recept van de eigen huisarts.

Voor wie zijn de materialen bestemd?

Er zijn twee pakketten beschikbaar met persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze pakketten zijn voor mantelzorgers, PGB-gefinancierde zorgverleners en vrijwilligers in palliatieve zorg die kwetsbare personen verplegen of verzorgen en die getest worden of positief getest zijn op COVID-19.

Welke soort pakketten zijn er?

Er zijn twee varianten: een korte termijn pakket en een lange termijn pakket. Het korte termijn pakket wordt gegeven ter overbrugging tot het testresultaat bekend is, het lange termijn pakket bij bewezen infectie. De materialen worden voorzien van een bijsluiter. Daarin staat beschreven hoe om te gaan met deze middelen. In het pakket zit een beschermingsbril, maskers, handschoenen, schorten en een flacon handdesinfectans.

Hoe aan te vragen?

Via de Huisarts kan een pakket aangevraagd worden. De Huisarts schrijft dan een recept uit en de Apotheek zorgt voor levering.

Filmavond **DE DOMIJNEN**

Voor de 3e keer organiseerde het Filmhuis De Domijnen i.s.m. het Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek op 27 januari jl. een filmavond voor iedereen binnen en buiten de regio Westelijke Mijnstreek. Wij zijn verheugd een steeds groter publiek te mogen verwelkomen op deze avonden. Meer dan 80 bezoekers keken met ons naar de documentaire "WEI. Zorgen voor pap". Een aangrijpende documentaire gemaakt door filmmaker (en tevens zoon van de hoofdpersonen) Ruud Lenssen. Ruud droeg de prijs op aan alle mantelzorgers, wiens verborgen leed vaak binnenskamers en onbesproken blijft. De documentaire weet vanwege het heftige onderwerp vaak te ontroeren. Samen met Els Knapen opende Ruud Lenssen de avond en was na afloop aanwezig voor het beantwoorden van vragen.

Op 12 januari jl. heeft de documentaire de prijs gewonnen voor Beste Lange Documentaire op het Limburg Film Festival 2020.

Op het prestigieuze International Documentary Filmfestival Amsterdam eindigde Wei met een 9.0 in de top 15 publieksfavorieten.

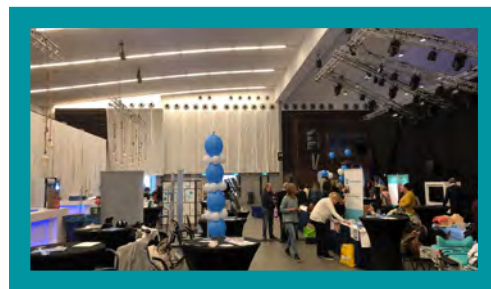
DOP Stein 28 januari 2020

Op uitnodiging van Nol Schepers van DOP WijKerenshei te Stein is het Netwerk uitgenodigd om een avond te verzorgen over palliatieve zorg. In samenwerking met het bestuur van de DOP WijKerenshei is een mooi programma opgezet. De wethouder van het sociaal domein opende de bijeenkomst waarna huisarts Stefan de Greef het stokje overnam. Diverse partners uit het Netwerk, De Brug, Toon Hermans Huis, Bijna Thuis Huis Bronnerhof, de twee Zuyderland hospices en thuiszorgorganisatie IZT Elsoo, hebben voor een volle zaal inwoners van Stein diverse interactieve presentaties gegeven. Tevens stonden al deze organisaties met een standje in de zaal. De organisatie van WijKerenshei sprak over een zeer geslaagde avond.

Nursing festival met de Before I Die Wall

Op 30 januari jl. vond het Nursing festival Zuyderland plaats.

Een inspirerende dag voor (zorg)personeel van Zuyderland, met een zeer uitgebreid programma, boeiende sprekers, inspirerende workshops, lekker eten en een gezellige markt! Ook aanwezig was de mobiele 'Before I Die Wall' van Bureau MORBidee. Het bleek een creatieve aandachtstrekker.

Op de 'Before I Die Wall' staat tientallen keren het zinnetje 'Before I die I want to...'. Bezoekers kunnen het zinnetje afmaken door met krijt hun grootste wens op te schrijven. De Wall stimuleert het nadenken over het leven en het onvermijdelijke sterven dat daaraan verbonden is en vele gesprekken over de wensen volgden. Door de luchtige manier waarop dit nadenken gestimuleerd wordt, is de drempel om mee te doen – door een krijtje te pakken en een eigen gedachte op te schrijven – laag.

Jubileum Elly florack en Els Knapen

De klankbordgroep van het Netwerk PZWM bestaat uit enthousiaste vrijwilligers, die zich inspannen om de belangen van de zorgvragers uit de regio optimaal te behartigen. De goede resultaten van deze groep is deels te danken aan hun ijver maar zeker ook aan de vaste formatie binnen het team. Werken binnen een vaste formatie waarin iedereen weet wat hij moet doen, vormt immers een goede basis voor succes. Ter vergadering op 11 februari jl. zette de voorzitter dan ook graag twee jubilarissen in het zonnetje: **Elly Florack** en **Els Knapen** zijn beiden 10 jaar lid van de klankbordgroep! Beiden ontvingen een mooie bos bloemen.

Bedankt dames dat jullie al zo lang jullie bijdrage leveren. We hopen nog lang met jullie te mogen samenwerken.

Wist u dat: ..?

- Net voor de Corona uitbraak de adviserend verpleegkundigen palliatieve zorg van Zuyderland Care een minisymposium hadden georganiseerd in de Biesenhof. Een zeer afwisselend symposium met lezingen van o.a. dokter C. de Vries van het Expertisecentrum Euthanasie en Joris de Lange als geestelijk verzorger. Tevens werd er muziek gemaakt met cliënten.
- Het Dedicated team in de Coronatijd ook niet heeft stil gezeten? Het team heeft gewerkt aan een wetenschappelijke literatuur review rondom palliatieve zorg voor mensen met dementie in tijden van COVID-19. De belangrijkste praktische aanbevelingen voor verzorgend en verplegend personeel zijn nu beschikbaar in de 'Handreiking Praktische handvatten voor palliatieve zorg bij mensen met dementie in tijden van COVID-19'.

<https://www.academischewerkplaatsouderenzorg.nl/handreiking-praktische-handvatten-voor-palliatieve-zorg>

- International Psychogeriatric Association
Better Mental Health for Older People

Op uitnodiging van Judith Meijers hebben Monique Blezer Benedicte Coenegracht (beiden verpleegkundig specialist Zuyderland), Inge Jochem (projectleider Gewenste Zorg in de Laatste Levensfase), collega Jolanda Timmermans (Oostelijk Zuid Limburg), Fabienne Warmerdam (internist oncoloog Zuyderland) en ondergetekende een artikel geschreven over de 'toolkit palliatieve zorg voor patiënten met COVID in de thuissituatie' die in gezamenlijkheid is geschreven. Dit artikel is gepubliceerd in the International Psychogeriatric Association:

<https://www.ipa-online.org/publications/ipa-bulletin/featured-articles/covid-19-bulletin-articles/development-toolkit-palliative-care-covid-19-patients-at-home-thanks-to-transmural-cooperation>

- Professionals uit heel Limburg verenigen zich sinds medio maart in een bestaand transmuraal samenwerkingsverband uit de Westelijke Mijnstreek en Oostelijk Zuid Limburg en creëerden in enkele dagen samen de 'Toolkit Palliatieve Zorg Covid-19-patiënten Thuis'. Inmiddels is de toolkit op landelijk niveau geadopteerd door het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en is de symptoombestrijdingslijst ook internationaal gepubliceerd.

<https://www.andersbeterwm.nl/nieuws/ontwikkeling-toolkit-palliatieve-zorg-covid-19-patienten-thuis-dankzij-transmurale-samenwerking-in-zuid-limburg>

- Op uitnodiging van Judith Meijers hebben Monique Blezer, Benedicte Coenegracht (beiden verpleegkundig specialist Zuyderland), Fabienne Warmerdam (internist oncoloog Zuyderland), Inge Jochem (projectleider Gewenste Zorg in de Laatste Levensfase), Jolanda Timmermans (coördinator Netwerk Palliatieve Zorg Oostelijk Zuid Limburg) en Els Knapen (coördinator Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek) een artikel geschreven over de 'toolkit palliatieve zorg voor patiënten met COVID in de thuissituatie' die in gezamenlijkheid is geschreven. Dit artikel is gepubliceerd in the International Psychogeriatric Association: <https://www.ipa-online.org/publications/ipa-bulletin/featured-articles/covid-19-bulletin-articles/development-toolkit-palliative-care-covid-19-patients-at-home-thanks-to-transmural-cooperation>

- Ren Lantman en Joris de Lange (beide geestelijk verzorger) in februari de scholing 'Zin in Levensvragen' voor 12 vrijwilligers van De Brug hebben afgesloten.

<https://www.palliaweb.nl/corona>: veel informatie is inmiddels verzameld op Palliaweb, de informatieve website over palliatieve zorg.

Palliatieve Care Box: dit is een fraai vormgegeven box met allerlei zorgmaterialen voor in de laatste levensfase.

<https://www.careboxcompany.nl/products/palliatieve-zorgbox-compleet>

De terminaliteitsverklaring hoeft - in de meeste gevallen - niet meer standaard te worden aangevraagd in de palliatieve zorg. Meer informatie over de terminaliteitsverklaring in de video 'Palliatieve zorg; terminaliteitsverklaring in de meeste situaties niet meer nodig'.

Dus [klik hier](#) voor de video:

<https://pznl.sawebprod.blob.core.windows.net/mediacontainer/pznl/media/afbeeldingen-overig/filmpje-gedeeltelijke-afschaffing-terminaliteitsverklaring.mp4>

En [klik hier](#) voor de factsheet:

<https://pznl.sawebprod.blob.core.windows.net/mediacontainer/pznl/media/nieuws/factsheet-afschaffing-terminaliteitsverklaring.pdf>

[Ont]Regel de Zorg

Publicatie Handreiking palliatieve zorg thuis verschenen:

<https://www.venvn.nl/media/q3epmmv0/handreiking-palliatieve-zorg-thuis.pdf>

Fibula en IKNL bundelen hun krachten:

<https://www.stichtingfibula.nl/Actueel/item/category/zorgverleners/krachtenbundeling-netwerkactiviteiten-iknl-en-fibula>

Oog voor Naasten: een methodiek voor voor- en nazorg in ziekenhuizen en verpleeghuizen:

<https://www.lumc.nl/org/unc-zh/onderzoek/Palliatievezorgbijdementie/Oogvoornaasten/>

(onderaan de pagina van deze website staat een link naar alle benodigde documenten voor deze methode)

Foto: Jan Baar

Colofon

Uitgave: Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek
Redactie: Els Knapen (coördinator Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek), Claudia Timmers (projectmedewerker Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek)
Productie/druk: Zuyderland Medisch Centrum Sittard/Geleen, Xerox

Het doel van het netwerk is het versterken van de onderlinge samenwerking tussen de verschillende voorzieningen, zodat kwaliteit, kwantiteit én toegankelijkheid van de Palliatieve Zorg (PZ) geoptimaliseerd wordt voor de cliënt, diens omgeving en professionals.
Voor vragen en informatie over het netwerk en/of deze nieuwsbrief kunt u contact opnemen met drs. Els Knapen, de coördinator van het Netwerk:
GSM: 06-30 62 55 88 of netwerkpz.wms@zuyderland.nl

Het Netwerk Palliatieve Zorg Westelijke Mijnstreek is een samenwerkingsverband van organisaties die palliatieve zorg bieden: Hospice Daniken, Hospice Mariaveld, de huisartsen in de regio, Zuyderland Medisch Centrum Sittard/Geleen, Zuyderland Thuis, Zuyderland Thuiszorg, Vivantes Zorggroep, Privazorg Maas & Heide, SGL, IZT Elsloo, Toon Hermans Huis Sittard, Transmuraal Palliatief Adviesteam, Thuishulpcentrale De Brug, Bijna Thuis Huis Bronnerhof en vertegenwoordiging van de zorgvragers.
Deze nieuwsbrief wordt mede mogelijk gemaakt door MCC Omnes.